

Kielce, dnia 11 grudnia 2025 roku

Znak sprawy: SO.I.431.15.2025

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**Pan Zbigniew Janik
Wójt Gminy Gnojno**

Kontrolę w UG Gnojno przeprowadzili w dniu 17 listopada 2025 r. pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

- Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów
- Edyta Piotrowska-Cholewa – Kierownik Oddziału ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego – członek zespołu kontrolerów

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli nr-y: 867/2025 i 868/2025 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

- I. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie zwykłym;
 - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie zwykłym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*).
- II. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie szczególnym (transkrypcja, odtworzenie, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego);
 - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie szczególnym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*);
 - prawidłowość zamieszczania wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych.
- III. - sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania);
 - sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawę szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach obowiązuje następująca skala ocen kontrolowanej działalności:

- 1) ocena pozytywna – gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 2) ocena pozytywna z uchybieniami – gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one charakter wyłącznie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 3) ocena pozytywna z nieprawidłowościami – gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli progu istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań,
- 4) ocena negatywna – gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli próg istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

Kontrolą objęto:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

III. przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Wykonanie zadań w Urzędzie Stanu Cywilnego w Gnojnie oceniam:

Ad. I - pozytywnie z nieprawidłowościami

Ad. II – pozytywnie

Ad. III – pozytywnie

Kontrola miała na celu ocenę czy sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie zwykłym oraz w trybie szczególnym oraz zamieszczanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych odbywają się zgodnie

z przepisami prawa, tj.: ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 594 zwaną dalej Pasc), ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1359 ze zm. zwaną dalej Krio), ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.), ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi, w tym szczególnie Rozporządzeniem MSW z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (t.j. Dz. U. 2015 poz. 225 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2023 poz. 1023), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia Dz.U. 2023 poz. 2733), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru karty zgonu (Dz.U. poz. 2734); ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. 2023r. poz. 773) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024 (Dz.U. 2023 poz. 2747); Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 2201/2003 z dn. 27 listopada 2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. UE.L. 2003.338.1 ze zm.), Rozporządzeniem Rady (UE) nr 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (Dz.U. UE. L. 178/1), konwencjami wielostronnymi i bilateralnymi, w tym Rozporządzeniami WE w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Ocenia podlegał także sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń oraz sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania, w tym zachowanie zasad bezpieczeństwa przechowywania dokumentów określonych w ustawie z dn. 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1669 ze zm.).

Wyjaśnić również należy, iż dobór próby poddanej kontroli oparto na osądzie kontrolerów wynikającym z ich doświadczenia zawodowego oraz wiedzy na temat kontrolowanej jednostki, przy czym dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto nie mniej niż 25 przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym;

- w pkt 2 przyjęto nie mniej niż 20% przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym oraz przypadków zamieszczenia (lub odmowy zamieszczenia) wzmianek lub przypisków na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego;

- w pkt 3 przyjęto sposób wykorzystania nie mniej niż 100 blankietów przekazanych urzędowi stanu cywilnemu.

Jako miernik dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa lub nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych aktów stanu cywilnego (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 2 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa, nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych, uznania lub odmowy uznania orzeczenia/rozstrzygnięcia sądu zagranicznego lub innego organu zagranicznego z naruszeniem przepisów prawa) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych zdarzeń (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 3 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (blankietów, które nie mają statusu blankietu „czystego”, wykorzystanego do wydania dokumentów lub zniszczonego) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych blankietów (ponad 5% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną)

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Gnojnie zatrudniona jest na stanowisku Zastępcy Kierownika USC Pani Henryka Banaś, która udzielała kontrolującym niezbędnych wyjaśnień.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym

W kontrolowanym okresie w USC Gnojnie sporządzono w trybie zwykłym:

- 0 aktów urodzenia,
- 14 aktów małżeństwa
- 24 akty zgonu

Kontroli poddano 14 aktów małżeństwa i 24 akty zgonu (łącznie 38 aktów, 100% zdarzeń) sporządzonych w trybie zwykłym.

Akty małżeństwa poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia/forma zawarcia małżeństwa
1.	2601022/00/AM/2024/170699	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
2.	2601022/00/AM/2024/515849	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
3.	2601022/00/AM/2024/459545	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
4.	2601022/00/AM/2024/974405	małżeństwo przed kierownikiem usc
5.	2601022/00/AM/2024/266783	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
6.	2601022/00/AM/2024/450281	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
7.	2601022/00/AM/2024/166533	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
8.	2601022/00/AM/2024/415578	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
9.	2601022/00/AM/2024/592957	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

10.	2601022/00/AM/2024/766342	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
11.	2601022/00/AM/2024/742533	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
12.	2601022/00/AM/2024/388974	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
13.	2601022/00/AM/2024/814295	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
14.	2601022/00/AM/2024/173978	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

Małżeństwo zawarte przed kierownikiem usc: Zgromadzone w aktach zbiorowych dokumenty odpowiadają wymogom prawa. Znajdują się w nich: zapewnienia nupturientów o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa (przeszkody - określone w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym), protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński podpisany przez właściwe osoby (nupturientów, świadków, kierownika usc). Kontrolujący poinstruowali Zastępcę Kierownika USC, iż zbędne pozostaje sporządzanie i gromadzenia w aktach zbiorowych dodatkowego protokołu o nazwiskach noszonych po zawarciu związku małżeńskiego (oświadczenia w tej kwestii zawiera bowiem protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński).

Małżeństwo zostało zawarte w dacie ważności zapewnień.

Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński nastąpiło w terminie określonym w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zdanie pierwsze: *„małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa.”*

Akt małżeństwa został sporządzony z zachowaniem terminu określonego w art. 86 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego: *„Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym.”*

Małżeństwa „konkordatowe”: w aktach zbiorowych przechowywane są właściwe dokumenty: zapewnienia nupturientów, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Zaświadczenia duchownych opatrzone są datą wpływu do USC w Gnojnie, co pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że dochowane są terminy określone w art. 8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (przekazanie zaświadczenia przed upływem 5 dni od dnia zawarcia małżeństwa), a Zastępcą Kierownika USC sporządzała akty małżeństw w terminie wynikającym z art. 86 ust. 3 Pasc (najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczenia od duchownego).

Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Wszystkie dokumenty (zapewnienia, protokoły, zaświadczenia) sporządzone są na obowiązujących formularzach.

Treść aktów małżeństw: nie budzi wątpliwości.

Dowody: akty małżeństwa wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej

Akty zgonów poddane kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2601022/00/AZ/2024/621410	tryb zwykły
2.	2601022/00/AZ/2024/344641	tryb zwykły
3.	2601022/00/AZ/2024/995365	tryb zwykły
4.	2601022/00/AZ/2024/312809	tryb zwykły
5.	2601022/00/AZ/2024/384537	tryb zwykły
6.	2601022/00/AZ/2024/457816	tryb zwykły
7.	2601022/00/AZ/2024/658660	tryb zwykły
8.	2601022/00/AZ/2024/985870	tryb zwykły
9.	2601022/00/AZ/2024/653923	tryb zwykły
10.	2601022/00/AZ/2024/246444	tryb zwykły
11.	2601022/00/AZ/2024/379928	tryb zwykły
12.	2601022/00/AZ/2024/937332	tryb zwykły
13.	2601022/00/AZ/2024/328573	tryb zwykły
14.	2601022/00/AZ/2024/678122	tryb zwykły
15.	2601022/00/AZ/2024/640310	tryb zwykły
16.	2601022/00/AZ/2024/325923	tryb zwykły
17.	2601022/00/AZ/2024/643269	tryb zwykły
18.	2601022/00/AZ/2024/172832	tryb zwykły
19.	2601022/00/AZ/2024/856907	tryb zwykły
20.	2601022/00/AZ/2024/128165	tryb zwykły
21.	2601022/00/AZ/2024/839260	tryb zwykły
22.	2601022/00/AZ/2024/268005	tryb zwykły
23.	2601022/00/AZ/2024/366964	tryb zwykły
24.	2601022/00/AZ/2024/032811	tryb zwykły

W aktach zbiorowych przechowywane są odpowiednie części karty zgonu (tj. cz. I karty zgonu) oraz sporządzone na obowiązującym formularzu protokoły zgłoszenia zgonu, podpisane przez osobę zgłaszającą zgon i Zastępcę Kierownika USC.

3 spośród 24 sporządzonych aktów zgonu (nr 8, 14 i 24 z powyższej tabeli) zawierały nieprawidłowości mające wpływ na treść aktu zgonu.

- naruszenie art. 92 Pasc oraz art. art. 95 ust. 1 pkt 4 Pasc – podstawą sporządzenia aktu zgonu jest karta zgonu. Akt zgonu zawiera: datę i godzinę oraz miejsce zgonu albo jeżeli nie są znane – datę i godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok. Wyjaśnić dodatkowo należy, że rubryka dot. daty i godziny oraz miejsce znalezienia zwłok w akcie zgonu może zatem zostać uzupełniona tylko i wyłącznie w przypadku, kiedy w karcie zgonu nie wskazano daty i godziny oraz miejsca zgonu.

W przypadku trzech aktów zgonu o numerach 2601022/00/AZ/2024/985870, 2601022/00/AZ/2024/678122, 2601022/00/AZ/2024/032811 w karcie zgonu wpisano datę i godzinę znalezienia zwłok oraz miejsce zgonu. W sporządzonym akcie zgonu uzupełniano rubryki: data i godzina znalezienia zwłok oraz miejsce znalezienia zwłok.

Należy wyjaśnić, że we wskazanych przypadkach mamy w pierwszej kolejności do czynienia z błędnym wypełnianiem karty zgonu przez wystawcę karty zgonu, przy czym zaznaczyć również należy, że we wszystkich tych wypadkach karta zgonu została wystawiona przez tego samego lekarza, specjalistę medycyny rodzinnej (wszystkie pozostałe karty zgonu zostały uzupełnione w sposób nie budzący wątpliwości). Obowiązkiem osoby sporządzającej kartę zgonu jest dbałość o właściwe i bezsporne wypełnienie danych w karcie zgonu. W przypadku, gdy data i miejsce zgonu są możliwe do ustalenia należy wypełnić w karcie zgonu rubrykę dot. daty i miejsca zgonu (jeśli dodatkowo możliwe jest ustalenie godziny zgonu – należy uzupełnić godzinę zgonu w karcie zgonu), dane w zakresie daty, godziny i miejsca znalezienia zwłok należy zaś pozostawić puste. W przypadku, gdy data i miejsce zgonu nie są możliwe do ustalenia przez osobę sporządzającą zgon, w karcie zgonu należy uzupełnić tylko dane w zakresie daty, godziny oraz miejsca znalezienia zwłok. W karcie zgonu nie należy stosować zapisów typu: data znalezienia zwłok i miejsce zgonu (jak w opisywanych przypadkach) czy data zgonu i miejsce znalezienia zwłok.

W sytuacji, kiedy sposób wypełnienia karty zgonu budzi wątpliwości, obowiązkiem kierownika usc sporządzającego akt zgonu jest przeprowadzenie stosownego postępowania wyjaśniającego (którego w opisywanych przypadkach zabrakło), tak aby przekładana karta zgonu będąca podstawą sporządzanego aktu nie budziła wątpliwości.

We wskazanych przypadkach, Zastępca Kierownika USC w Gnojnie przyjęła karty zgonu, których dane budziły wątpliwości (powinny one zatem zostać najpierw poprawione przez wystawcę karty zgonu) a następnie sporządziła akty zgonu, które w swojej treści nie odzwierciedlają w pełni danych zawartych w tych kartach zgonu, bowiem uzupełnione zostały w tych wypadkach dane w zakresie miejsca znalezienia zwłok, pominięto natomiast dane w zakresie miejsca zgonu.

Podsumowując, należy stwierdzić, że w przypadku 3 sporządzonych aktów zgonu stwierdzono nieprawidłowości, stanowiące nie tylko naruszenie przepisów, ale wprost wpływające na treść sporządzanych aktów, a zatem mogące potencjalnie wywoływać negatywne konsekwencje dla osób, które będą posługiwać się odpisami aktów.

Dowody: akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabeli powyżej.

Przypiski: zgodnie z art. 25 ust. 1 Pasc: „*Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków.*” W art. 25 ust. 2 Pasc wskazano zaś, „*sporządzając akt stanu cywilnego lub dołączając do niego wzmiankę dodatkową, niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby.*”

Obowiązek nałożony powyższym przepisem jest skrupulatnie realizowany w USC Gnojno. Należy również podkreślić, iż przypiski zawierają aktualną numerację aktów (tj. numery nadane aktom w elektronicznym rejestrze).

Dane przy akcie: zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 Pasc: „w rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego dane o obywatelstwie oraz nr PESEL osoby, której akt dotyczy, jeżeli został nadany. W rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie urodzenia, oprócz danych określonych w ust. 2, numery PESEL rodziców osoby, której akt dotyczy, jeżeli zostały nadane.”

Obowiązek nałożony przytoczonym wyżej przepisem jest skrupulatnie realizowany w USC Gnojno.

Przekazywanie danych do GUS:

W większości skontrolowanych przypadków widniejąca w systemie data przesłania danych do GUS pokrywała się z datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, w niektórych przypadkach przesłanie danych nastąpiło po upływie kilku dni. Zastępca Kierownika USC w Gnojnie przekazuje drogą pocztową do Urzędu Statystycznego w Olsztynie kopie I części kart zgonu oraz oryginały III części kart zgonu, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023r. w sprawie programu badań statystycznych na rok 2024 (Dz.U. poz. 2747).

Sposób prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego: Należy stwierdzić, iż w USC Gnojno akta zbiorowe są prowadzone zgodnie z dyspozycją § 43 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego*, który stanowi:

„1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, niezależnie od postaci, w której są sporządzane, opatruje się oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą.

2. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego oznacza się dodatkowo datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, którego dotyczą, i prowadzi się je w porządku chronologicznym.”

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Reasumując, realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) w trybie zwykłym została oceniona jako pozytywna z nieprawidłowościami.

II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w USC Gnojno sporządzono w trybie szczególnym:

- 1 akt urodzenia (transkrypcja)
- 0 aktów małżeństwa
- 0 aktów zgonu

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Gnojno nie odnotowano wzmianek dodatkowych ani przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Kontroli poddano 1 akt urodzenia (100 % zdarzeń).

Akt urodzenia poddany kontroli:

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2601022/00/AU/2024/001388	transkrypcja

Transkrypcja

Art. 104 Pasc stanowi:

„1. Zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.

2. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.

3. Transkrypcji podlega dokument, który w państwie wystawienia jest uznawany za dokument stanu cywilnego i ma moc dokumentu urzędowego, jest wydany przez właściwy organ oraz nie budzi wątpliwości co do autentyczności.”

Akta zbiorowe zawierały odpowiednie dokumenty, a mianowicie: wniosek o transkrypcję, oryginał zagranicznego odpisu aktu stanu cywilnego wraz z tłumaczeniem przysięgłym oraz dowód wniesienia opłaty skarbowej. W aktach zbiorowych znajduje się także potwierdzenia odbioru przez wnioskodawcę odpisu zupełnego polskiego aktu, którego wydanie jest zakończeniem procedury transkrypcji zagranicznego aktu.

W rubryce „adnotacje” wpisano informację o podstawie sporządzenia aktu, przywołując także zagraniczny dokument, będący podstawą transkrypcji. Zasady transkrypcji zostały zachowane.

Uzupełnienie polskiego aktu o brakujące dane nastąpiło poprzez dodanie wzmianki dodatkowej, która zawierała odesłanie do konkretnego dokumentu (aktu stanu cywilnego z podaniem jego oznaczenia) będącego podstawą uzupełnienia, co należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia przejrzystości i kompletności danych zawartych w akcie.

Kontrolujący odnotowali także, że opracowany w USC Gnojno wzór wniosku o transkrypcję zawiera także rubrykę dot. ewentualnej prośby o dostosowanie pisowni danych do reguł polskiej pisowni (zgodnie z art. 104 ust. 7 Pasc), co ocenić należy jako dobrą praktykę mającą na celu rzetelne informowanie klientów o obowiązujących przepisach i możliwości ich zastosowania.

Przypiski, dane przy akcie, przekazywanie danych do GUS: (omówiono szczegółowo przy aktach sporządzonych w trybie zwykłym). - uzupełnione, dane przesłane.

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: W aktach zbiorowych przechowywany jest dowód wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej wysokości.

Dowody: akt urodzenia wraz z aktami zbiorowymi, sporządzony w kontrolowanym okresie w trybie transkrypcji, wymieniony w tabeli powyżej.

Wpisywanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Gnojnie nie odnotowano wzmianek dodatkowych oraz nie zamieszczano przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Reasumując: realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w rejestrze stanu cywilnego) została oceniana jako pozytywna. Obszar dot. uznawania orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych nie podlegał kontroli z uwagi na brak odnośnych zdarzeń.

III przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń

Sposób przechowywania dokumentów oraz usytuowanie stanowiska komputerowego z zainstalowanym system „Źródło” nie budzą zastrzeżeń pod względem bezpieczeństwa.

Wskazać następnie należy, iż dla realizacji zadań przez Urząd Stanu Cywilnego w Gnojnie pobrano ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dn. 25.04.2024 r. partię 200 blankietów o nr AG8870101-AG8870300 (nr pokwitowania (60/2024). Kontroli poddano całą partię 200 blankietów. Korzystając z generowanych w ramach Bazy Usług Stanu Cywilnego raportów, ustalono, iż wszystkie blankiety miały status „wydany”.

Zastępca Kierownika USC w Gnojnie prowadzi jeszcze dodatkową, papierową ewidencję blankietów, w której oznacza każdorazowo wykorzystany blankiet oraz cel i podmiot, dla którego został wydany.

Ustalono, że w USC Gnojno są na bieżąco drukowane raporty dot. wykorzystywanych blankietów z BUSC. Obowiązuje odpowiednie zarządzenie Wójta w sprawie brakowania druków ścisłego zarachowania; przechowywane są także protokoły z komisyjnego zniszczenia uszkodzonych blankietów asc.

Reasumując: bezpieczeństwo przechowywania dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń zostało ocenione pozytywnie.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Bezwzględne przestrzeganie przepisów dot. sporządzania aktów zgonu w zakresie wpisywania danych dot. miejsca i daty oraz godziny zgonu lub miejsca i daty oraz godziny znalezienia zwłok (dane te powinny bezsprzecznie odzwierciedlać informacje zawarte w prawidłowo wypełnionej karcie zgonu; w przypadku wątpliwości co do treści niniejszych danych wpisanych w karcie zgonu obowiązkiem kierownika usc pozostaje przeprowadzenie stosownego postępowania wyjaśniającego, w tym podjęcie działań mających na celu uzyskanie prawidłowo wypełnionej karty zgonu).

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości, a także o przekazanie – **w terminie 14 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Skład zespołu kontrolerów:

- 1/ Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów
- 2/ Edyta Piotrowska- Cholewa – Kierownik Oddziału ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego – członek zespołu kontrolerów

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski